

مصطفی صلح‌زاده

استاد دانشکده و سفیر

سابق ایران در اردن

استراتژی جنگی اسرائیل

با طرح ادعای نقش ایران در سرنگونی جنگنده اسرائیلی متجاوز به خاک سوریه و ایرانی بودن پهپادی که رژیم اسرائیل مدعی ساقط کردن آن پس از ورود به حریم هوایی مناطق تحت اشغال خود شده است، این پرسش مطرح شده است که آیا این ادعاها مبنای بالاگرفتن تنش و بروز درگیری نظامی کلاسیک خواهد شد؟ برای پاسخ به این پرسش کافی است به این واقعیت توجه کنیم که استراتژی ارتش اسرائیل در طول دهه‌های گذشته همواره بر این اصل استوار بوده است که در جنگی وارد شود که در آن پیروز خواهد شد. این اصل در جنگ‌های ۱۹۵۶ که اسرائیل با حمایت انگلیس و فرانسه همراه بود و در جنگ ۱۹۶۷ که از حمایت اطلاعات دقیق آمریکایی‌ها برخوردار شد، مراعات شد. در سال های ۴۸ و ۷۳ نیز که اعراب شروع کننده نبرد بودند اسرائیل به دلایلی که از حوصله این نوشتار خارج است پیروز میدان شد. اما نقیض این قاعده از سال ۲۰۰۶ و با شکست اسرائیل در جنگ ۳۳ روزه با لبنان آغاز شد. این شکست رفتار اسرائیل در منطقه را تغییر داد و سبب شد این رژیم به جای وارد شدن در جنگ‌های کلاسیک با هدف توسعه اشغالگری خود به حملات نقطه‌ای همچون آنچه روز شنبه در سوریه رخ داد، رویاورد. هرچند وضعیت حزب الله در لبنان سبب شده که اسرائیل حتی از حملات نقطه‌ای به لبنان نیز اجتناب کند اما این نوع حملات تقریباً طی یک دهه گذشته در سوریه و حتی عراق سابقه داشته است. زیرا وضعیت این کشورها این اطمینان را برای اسرائیلی‌ها ایجاد می‌کرد که آنها توان مقابله با این تجاوزها را ندارند. اطمینانی که بویژه در سال‌های بروز بحران داخلی سوریه و نیز ظهور و سیطره گروه تروریستی داعش در مناطق گسترده‌ای از عراق و سوریه از قوت بیشتری برخوردار بود.

اما وضعیت اخیر پیش آمده در حمله جنگنده‌های اسرائیلی و مقابله ارتش سوریه با این حمله را باید نقطه عطفی در جریان حملات نقطه‌ای اسرائیل به این کشور دانست. زیرا ارتش سوریه که توانسته است با همراهی نیروهای مردمی و نیز حمایت ایران و روسیه به سیطره داعش پایان دهد دیگر دربرابر حملات نقطه‌ای اسرائیل دست بسته نخواهد بود. روند جدیدی که نشان از آن دارد که اسرائیل دیگر در این حملات با پیروزی و بدون تلفات باقی نخواهد ماند و برخلاف گمانه‌زنی‌های مبتنی بر افزایش درگیری‌ها می‌تواند زمینه‌ساز کاهش آن باشد، زیرا با راهبرد پیروزی‌طلب تل آویو در تضاد است.

اما درباره نگرانی دیگری که مبنی بر احتمال استفاده از تحولات نظامی اخیر علیه ایران همانند نمایش آمریکایی در شورای امنیت در بهانه موشک‌های شلیک شده به ریاض از سوی حوثی‌ها وجود دارد، باید گفت که اصولاً یک کشور متجاوز از حقی برای اقامه چنین دعوانی برخوردار نیست. زیرا دفاع از تمامیت ارضی و حاکمیت سرزمینی حق مشروع همه کشورها است. خواه این حق را خود افاده کنند، خواه با خواست خود از حمایت کشورهای دیگر برخوردار باشند. بنابراین آنچه بر اساس منشور ملل متحد می‌تواند مطرح شود شکایت علیه تجاوز جنگنده‌های اسرائیلی به سوریه در کنار دهه‌ها اشغالگری‌اش در فلسطین است.

ادامه از صفحه‌اول

اعمال این حق بدون تعامل فرامرزی متصور نیست و نباید ایجاد واژه هم برای کنش زیست محیطی نمود.

بنده از محتوا و ماهیت پرونده فعالان دستگیر شده اطلاعی ندارم. اما تحقیقا می‌دانم نهاد تعقیب و تحقیق باید به مقتضا و جنس کنش محیط زیستی و می‌رزی آن توجه کند و همسنگ سایر اطلاعات و موانع تبادل کشور آن را تحلیل نکند.

برخی از این فعالان را که می‌شناسم خود را واقعاً وقف فعالیت حرفه‌ای کرده‌اند و افراد با حسن نیت و دلسوزی برای محیط زیست هستند. بسیاری از گزارش‌ها یا برخی حقوق زیست محیطی و به‌عنوان نمونه مخاطرات انقراض یوزو… را برآی خود از همین افراد رسانه‌ای کرده و حتی از طریق دادستانی نیز نظارت آن بر عهده دادستان است. مطابق اصل ۳۷ قانون اساسی و ماده ۴ قانون آیین دادرسی کیفری «اصل بر برائت است و هیچ‌کس از نظر قانون مجرم شناخته نمی‌شود مگر اینکه جرم او در دادگاه صالح اثبات شود.» بنابراین تا زمانی که دادگاه برگزار و حکم صادر نشده، ممکن است فرد متهم از تمامی اتهامات تبرأ شود. بر این اساس رفتار ضابطان و شرایط پدافند افراد در بازداشتگاه‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است بنابراین همواره تأکید می‌شود نگهداری متهمان باید در بازداشتگاه‌های مجاز و تحت شرایط استاندارد باشد و این الزام در دستورالعمل رئیس قوه قضائیه و بخشنامه دادستانی نیز مورد تأکید قرار گرفته است.

بازداشت موقت، مهم‌ترین و شدیدترین قرار تأمین کیفری است که به موجب آن به‌منظور تضمین دسترسی به متهم در مواقع لزوم، آزادی رفت و آمد او به طور موقت سلب می‌شود؛ با صدور این قرار، متهم در بازداشتگاه نگهداری می‌شود و مقامات بازداشتگاه «تحت الحفظ» باید از او مراقبت کنند. حفظ جان و سلامت متهم هم بر عهده مرجع نگهدارنده و بررسی و بازرسی و نظارت آن بر عهده دادستان است. مطابق اصل ۳۷ قانون اساسی و ماده ۴ قانون آیین دادرسی کیفری «اصل بر برائت است و هیچ‌کس از نظر قانون مجرم شناخته نمی‌شود مگر اینکه جرم او در دادگاه صالح اثبات شود.» بنابراین تا زمانی که دادگاه برگزار و حکم صادر نشده، ممکن است فرد متهم از تمامی اتهامات تبرأ شود. بر این اساس رفتار ضابطان و شرایط پدافند افراد در بازداشتگاه‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است بنابراین همواره تأکید می‌شود نگهداری متهمان باید در بازداشتگاه‌های مجاز و تحت شرایط استاندارد باشد و این الزام در دستورالعمل رئیس قوه قضائیه و بخشنامه دادستانی نیز مورد تأکید قرار گرفته است.

متهم در شرایطی به زندان معرفی شود که تحقیق توسط ضابطان، صرفاً برای مدت زمان کوتاه و ضروری تشخیص داده و به تأیید مرجع قضایی بازپرسی برسد. طبق قانون تمامی بازداشتگاه‌ها باید مجهز به دوربین‌های مدار بسته باشند که بنا به گفته مقامات مسئول، بیش از ۱۴ هزار بازداشتگاه کشور با دوربین‌های مدار بسته کنترل می‌شود و حسب آیین‌نامه‌ای ۱۸ ماده‌ای نحوه ایجاد، اداره و نظارت بر بازداشتگاه‌های انتظامی سال ۱۳۹۱ رئیس قوه قضا، با بهره‌گیری از شبکه ارتباط گیری «بر خط» نسبت به اعمال نظارت‌های الکترونیکی در تمام بازداشتگاه‌ها باید اقدام شود.

حق انتخاب آزادانه وکیل نیز طبق ماده ۴۸ ق.آ.د.ک با شروع تحت نظر گرفتن، با رعایت هم‌زمان بودن تحقیقات و مذاکرات به موجب مدلول ماده ۱۹۰ این قانون محقق است؛ وکیل متهم می‌تواند با کسب اطلاع از اتهام و دلایل آن، مطالبی را که برای کشف حقیقت و دفاع از متهم با اجرای قانون لازم بداند، اظهار کند. اظهارات وکیل در صورت مجلس نوشته می‌شود. مسأله‌ای که درمورد فعالان محیط زیست نیز حتماً باید لحاظ شود. چنانچه تبصره ا ماده منزبور سلب حق همراه داشتن وکیل یا عدم تفهیم این حق را موجب بی‌اعتباری تحقیقات دانسته است.

یادآوری می‌کنم ملاک مقنن در جرم جاسوسی دسترسی به اسناد طبقه‌بندی شده است. جرم مطلق و نه مفید که قصد اضرار در آن ملاک نیست. اما نداشتن سونیت خاص و دسترسی نداشتن به طبقه‌بندی و عدم آموزش در کنترل و مدیریت اطلاعات می‌تواند از عوامل اثر بخش در رکن مادی تحقق نیافته جرم موصوف باشد.

این نکات شامل حقوق کلی کنشگران محیط زیست دستگیر شده است. اما مسأله مرگ دکتر سید امامی نیز مصداتی است که حتماً مدعی العموم باید بررسی دقیق کند و دادیار ناظر بر نداشتن توضیحات دقیقی از کم و کیف رخداد و مسببانی یا مسئولان احتمالی آن اعلام کند و ابعاد آن برای افکار عمومی تنویر شود. حق حیات و سلامت در بازداشتگاه معظوظ و محترم و ناقض احتمالی آن ضامن مدنی و مسئولیت کیفری دارد و موضوعی است که باید با دقت و احتیاط و وسواس مورد بررسی و نظارت قرار گرفته و کمیته تحقیقت یاب تشکیل شود. بازداشتگاه‌ها زیر نظر سازمان زندان‌ها هستند. دادستان‌ها باید نظارت بی قید و شرط بر بازداشتگاه داشته و درباره ابهامات به افکار عمومی اطلاع‌رسانی کنند.

■ سال بیست و چهارم ■ شماره ۶۷۱۷ ■ سه شنبه ■ ۲۴ بهمن ۱۳۹۶

«ایران» از بازتاب‌های پیشنهاد رئیس جمهوری گزارش می‌دهد

همه‌پرسی؛ بحث روز محافل سیاسی

رئیس جمهوری باز هم مورد حمله جریان مخالف دولت قرار گرفت. این بار به خاطر یادآوری یکی از اصول قانون اساسی، حسن روحانی در جریان سخنرانی ۲۲ بهمن گفته بود: قانون اساسی معیار ما است و هر کس آن را قبول دارد انقلابی است. قانون اساسی بن‌بست‌ها را برداشته و ظرفیت بزرگی دارد و اگر در موضوعی با هم بحث داریم باید به اصل ۵۹ مراجعه کنیم که طبق آن باید به رأی مردم مراجعه کرد. همین کافی بود تا جریان مخالف دولت یک بار دیگر سخت‌ترین حملات را علیه رئیس

اسماعیل گرامی مدعی فعال سیاسی اصلاح طلب در گفت‌وگو با «ایران»:

همه پرسی، می تواند فصل الخطاب اختلافات قانونی باشد

در مراسم راهپیمایی روز ۲۲ بهمن، رئیس جمهوری بار دیگر بحث همه‌پرسی را مطرح کرد. اصولاً چه زمانی در سیاست بحث همه‌پرسی مطرح می‌شود؟

در همه نظام‌های سیاسی دنیا و در مقاطعی ممکن است بر سر اختلاف نظرهایی اطمینان عمومی کم‌رنگ شد و یک دوقطبی در جامعه شکل بگیرد. در چنین مواقعی بازتاب تصمیم غلط، ممکن است باعث سرگردانی و سرخوردگی جامعه بشود.

برای اینکه این مسائل اختلافی منجر به شکمشک، دوقطبی شدن و زین رفتن اعتماد عمومی نشود مکانیزمی به نام همه‌پرسی تعریف شده است. در چند سال اخیر اختلافاتی بر سر این موضوع که انگلستان در اتحادیه اروپا باقی بماند یا نماند، وجود داشت که در نهایت این موضوع به خاطر جلوگیری از اختلاف بیشتر به همه پرسی گذاشته شد. در واقع به نظر همه‌پرسی می‌تواند فصل الخطاب اختلافات قانونی در کشور باشد. گاهی هم برای حل اختلافات می‌توان به رهبری مراجعه کرد اما وقتی در حل موضوعی اختلاف دامنه دار شد، برای جلوگیری از کشمکش می‌توان به فراندوم مراجعه کرد. به نظر می‌رسد ارجاع اختلافات اساسی به همه‌پرسی، نظام‌های سیاسی کم‌ترین آسیب را خواهند دید. چون به خودی خود علاوه بر دور کردن کشور از اختلاف باعث انسجام ملی در کشور می‌شود. **صحبت آقای روحانی در این نشست باحاشیه‌هایی همراه شد. با وجود اینکه رئیس جمهوری از یک اختیارات قانونی که قانون پیش راه گزارشته است صحبت کرد، اما عدلی‌ها و او تاخند و طرح موضوع همه پرسی را بهانه‌ای برای حمله به ایشان قرار دادند. مگر روحانی از چه سخن گفت؟ آیا همه پرسی چیزی فراتر از قانون به مای می‌گوید؟**

متأسفانه برخی جریان‌های سیاسی به جای اینکه به منافع ملی فکر کنند به دنبال حفظ منافع گروهی و شخصی خود هستند. هرگاه یکی از مقامات کشور یا شخصیت‌های سیاسی به مواد وصول فراموش شده قانون اساسی اشاره می‌کنند، برخی به گونه‌ای موضع می‌گیرند که گویی این اصول اصلا در قانون اساسی نیامده است.

نوشت: در برابر حضور ده‌ها میلیون ایرانی غیرتمند در کف خیابان‌های ایران و اعلام موضع صریح در مقابل دشمن، حرف از همه پرسی ابوالحسن بنی صدر بود که مسأله فراندوم را مطرح کرد به تشبیه حسن روحانی به رئیس جمهوری معزول ابتدای انقلاب پرداخت. اتفاقی که ۶ ماه پیش هم توسط برخی از مخالفان دولت در مراسم راهپیمایی روز قدس حاشیه‌های زیادی را ایجاد کرده بود. عزت‌الله ضرغامی رئیس اسبق صدا و سیما هم با کنایه به صحبت‌های روحانی با هشتگ فراندوم در صفحه توئیترش

نوشت: در برابر حضور ده‌ها میلیون ایرانی غیرتمند در کف خیابان‌های ایران و اعلام موضع صریح در مقابل دشمن، حرف از همه پرسی ابوالحسن بنی صدر بود که مسأله فراندوم را مطرح کرد به تشبیه حسن روحانی به رئیس جمهوری معزول ابتدای انقلاب پرداخت. اتفاقی که ۶ ماه پیش هم توسط برخی از مخالفان دولت در مراسم راهپیمایی روز ۲۲ بهمن دانست و به خبرگزاری فارس گفت: وقتی عده‌ای اندک و کم شد مرا در حد یک چند صد هزارم جمعیت ۱۲ بهمن دست به اغتشاش زده بودند، آقای روحانی

از روش‌های قانونگذاری را برپایه همه‌پرسی از مردم می‌داند. این مسأله می‌تواند در مورد موضوعات مختلفی همچون سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مورد توجه قرار گیرد. وی ادامه داد: تاکنون دولتمردان و قانون‌گذاران احساس نیاز نکرده‌اند که موضوعی را به همه پرسی بگذارند و برای قانونگذاری از مکانیزم‌های دیگری استفاده کرده‌اند. رئیس جمهوری در سخنرانی ۲۲ بهمن اعلام کرد که باید به این اصل توجه شود. این موضوع سوآلی را در ذهن من ایجاد می‌کند که چرا تاکنون برای استفاده

امیر محبیان تحلیلگر اصولگرادر گفت‌وگو با «ایران»:

روحانی درباره همه پرسی توضیح بیشتری بدهد

در مراسم راهپیمایی روز ۲۲ بهمن، رئیس جمهوری بار دیگر بحث همه‌پرسی را مطرح کرد. به طور کلی در فضای کنونی سیاست کشور برگزار ی همه‌پرسی مقدر شدنی است؟ اول باید ببینیم که منظور از به‌کارگیری این واژه در سخنرانی آقای روحانی چیست. گاهی همه‌پرسی به معنای رأی‌گیری است که این امر به صورت مستمر در کشور به وسیله انتخابات در حال انجام است. زمانی هم همه‌پرسی به معنای فراندوم و برای گره‌گشایی از موضوعات خاص است. فراندوم ابزاری نیست که دائم بتوان از آن استفاده کرد. ساختار کشور به گونه‌ای است که از لحاظ قانونی دارای تعریف و قاعده است. همه پرسی به این معنی می‌تواند باشد که به نقطه‌ای از یک موضوع رسیده‌ایم که مردم باید هزینه آن تغییر یا خواسته را بر رأی خودشان برعهده بگیرند و به واسطه این همه پرسی این عمل انجام شود. موضوع دیگر این است که ما می‌خواهیم به موضوعی دست پیدا کنیم که فراتر از تعاریف کنونی است که باز هم می‌توان به همه پرسی دست زد. اینکه ما همه پرسی را به عنوان ابزاری بدانیم که هر وقت خواستیم بتوانیم به آن دست بزنیم شدنی نیست. یا این توضیح باید بگویم که هنوز مشخص نیست که رئیس جمهوری منظورشان از این همه‌پرسی چیست. اگر منظور او همه پرسی است باید ببینیم که ایشان چه موضوعی را برای همه پرسی پیشنهاد و مطرح می‌کند. بعد از طرح موضوع می‌توان نظر داد که آیا مسأله‌ای که ایشان مد نظر دارد آیا نیاز به همه پرسی دارد یا می‌توان از یک طرف دیگر آن را حل و فصل کرد.

نقلیص قانون مطرح کند. تحلیل شما از صحبت چیست؟
قانون اساسی نباید زیاد دستخوش تغییر شود. معمولاً تغییر این قوانین بسیار دیر به دیر صورت می‌گیرد. البته ممکن است با توجه به شرایط و سپس از انجام ارزیابی از وضعیت کشور لزوم تغییرات در قانون نیاز شود. اما به نظر در شرایط کنونی بازنگری قانون اساسی ضرورتی ندارد.

صحبت آقای روحانی در این نشست باحاشیه‌هایی همراه شد. با وجود اینکه رئیس جمهوری از یک ظرفیت قانونی صحبت کرد، اما عدلی‌ها و او تاخند و طرح موضوع همه پرسی را بهانه‌ای برای حمله به ایشان قرار دادند.
فراندوم یک اصل قانونی است. اما به نظر شاید دلیل مخالفان این باشد که نمی‌خواهند این موضوع رویه شود. اگر هر رئیس جمهوری بخواهد همه‌پرسی برگزار و تغییراتی ایجاد کند، مشکل ساز می‌شود.

به گمانم برای روشن شدن موضوع، شایسته است آقای روحانی در این مورد توضیح بیشتری بدهد، شفاف اعلام کند که منظورش از همه‌پرسی چیست. هم اکنون بحث‌ها و تحلیل‌ها در فضایی غبار آلود و بر مبنای ظن و گمانه است. ایشان باید مشخص کند همه‌پرسی در چه حوزه‌ای را منظور دارد. به هر حال برخی قوانین ما سیستم بوروکراتیکی را ایجاد کرده که گاه اجازه تحرک را می‌گیرد. خیلی‌ها به این موضوع ایراد دارند و کسی که به این بوروکراسی دست و پاگیر انتقاد می‌کند، ضد انقلاب نیست.

جلوگیری شود و ایران و اسرائیل نیز به درخواست وی پاسخ مثبت داده‌اند.»

هاآرتص، سکوت برقرار شده بعد از گفت‌وگو و تلفنی پوتین و نتانیاهو بین ایران و اسرائیل را نشان دهنده ریاست روسیه در خاورمیانه در بی اثری حضور شورای عالی امنیت ملی کشورمان است.
هاآرتص درباره انهدام جنگنده اف ۱۶ اسرائیل نوشت: «از چشم‌انداز ایران این عملیات که بدون هیچ وابستگی به نیروهای جانی همچون حزب‌الله صورت گرفت، موفقیت بزرگی در منطقه است. این موفقیت به سرعت به گونه‌ای از توان فوآ ترجمه شد که بر اساس آن ایران دیگر اجازه نخواهد داد اسرائیل هرگاه دلش خراست، اقدام به عملیات هوایی در خاک سوریه کند.»

ادعاهای اسرائیلی- امریکایی درباره ایرانی بودن پهپاد هدف قرار گرفته توسط اسرائیل و نیز نقش ایران در سقوط اف ۱۶ متجاوز اسرائیلی در روز گذشته به قوت از سوی مقام‌های ایران و سوریه در شده است. از جمله به گزارش ایبنا، «بیتنه شعبان» مشاور رسانه‌ای و سیاسی ریاست‌جمهوری سوریه در گفت‌وگو با المیادین اتهام‌های وارده از سوی رژیم صهیونیستی علیه ایران درباره ساقط کردن جنگنده اف ۱۶ اسرائیل را رد کرد و بی‌اساس خواند.

این در حالی است که بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه کشورمان نیز روز شنبه با تأکید بر اینکه سرنگونی جنگنده اسرائیلی توسط پدافند هوایی ارتش سوریه بر اساس حق دفاع مشروع کشور از تجاوز خارجی است، مقابله با هر نوع تجاوز خارجی است، تصریح کرد: «دلیل پرواز پهپاد ایرانی و امریکایی و صهیونیستی شکست نیز دخالت ایران در سرنگونی جنگنده

است»، درباره تحولات اخیر در این کشور مدعی شد: «ایران عامل تمام مشکلات و بحران‌های فراروی منطقه خاورمیانه است.»

همچنین «تد کروز» سناتور جمهوریخواه آمریکایی در بیانیه‌ای در حمایت از ادعاهای اخیر اسرائیل علیه ایران به انتقاد از بی تفاوتی جامعه بین‌الملل نسبت به تلاش ایران برای ایجاد بی حضور نظامی دائم در سوریه، مدعی شد: «من به اسرائیل پیشنهاد یک پاسخ شدید می‌دهم و تأکید می‌کنم که مردم آمریکا از حق اسرائیل برای دفاع از خود حمایت می‌کنند.»

روایت هاآرتص درباره میانداری روسیه بین ایران و اسرائیل
پیگیری خط‌پهنا تراشی و سناریو نویسی علیه ایران با این ادعا که ایران در حال ایجاد پایگاه‌های نظامی و کارخانه‌های تولید سلاح و موشک در سوریه و لبنان است، در حالی است که روز گذشته «هیجانیل بوگدانف» فرستاده ویژه رئیس‌جمهوری روسیه در امور خاورمیانه در واکنش به این ادعاها اعلام کرد: «مسکو اطلاعاتی دال بر وجود پایگاه نظامی ایران در تدمر سوریه ندارد.» او در ادامه تأکید کرد: «ما همکاران را به آرامش برای جلوگیری از تشدید تنش در منطقه دعوت می‌کنیم.»

نشریه اسرائیلی هاآرتص نیز در گزارشی از نگرانی روسیه درباره حملات هوایی اسرائیل به سوریه خبر داد و مدعی شد که «ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه در رویارویی‌های اخیر نظامی میان ایران و اسرائیل در سوریه، با هر دو طرف خواسته به این تقابل بیان داده تا از ایجاد هرگونه شرایط خطرناک جدید در منطقه

ایران